

UCHWAŁA NR V/28/2011
RADY MIEJSKIEJ W ZAWIDOWIE
Z DNIA 3 marca 2011r

W sprawie: w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2011.

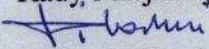
Na podstawie art.18 ust.1 pkt.15 ustawy z dnia 18 marca 1990 o samorządzie gminnym / tekst jednolity Dz.U.Nr 142 poz.1591 z 2001r / ,w związku z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U. Nr 70 poz.473 z 2007r ze zmianami/ , art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / Dz.U.Nr 180 poz.1493 z 2005r z późn. zm./

Rada Miejska w Zawidowie uchwala co następuje

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2011 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Zawidowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2011 i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawidowie.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Andrzej Pilarski

Załącznik do Uchwały Nr V/28/2011
Rady Miejskiej w Zawidowie
z dnia 3 marca 2011r

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W ZAWIDOWIE NA ROK 2011**

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców związanym z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie obejmuje możliwie szeroki wachlarz działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu młodzieży. Spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie narkotyków i związana z tym często przemoc domowa stało się niestety elementem życia codziennego. Z jednej strony jest to kwestia obyczajów i kultury uznających alkohol bądź narkotyki jako nieodłączny element przy celebracji ważnych wydarzeń rodzinnych i publicznych. Z drugiej zaś strony alkohol i narkotyki stały się sposobem spędzania czasu wolnego i rozrywki. Należy jednak pamiętać, że obecność alkoholu i narkotyków w naszym życiu jest często źródłem zagrożeń i tragedii osobistych, szkód zdrowotnych, strat ekonomicznych i moralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2011 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich. Zawiera zadania, które nakłada na gminy ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z zapisami ww. ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności mając na uwadze dzieci i młodzież.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych.

Większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Alkoholizm (uzależnienie od alkoholu, choroba alkoholowa) – choroba polegająca na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu.

Narkomania - uzależnienie od narkotyków. Zjawisko narkomanii ma charakter społeczny. Dotyczy ono zarówno dzieci (w tym noworodków), jak i dorosłych. Długotrwałe przyjmowanie narkotyku prowadzi do ruiny całego ustroju. Narkomani na skutek zmniejszonej odporności częściej zapadają na choroby zakaźne (gruźlicę, padaczkę, AIDS).

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, czyli osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, narkomanią, przemocą w rodzinie bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE I ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH REDUKOWANIU TYCH PROBLEMÓW.

1. Stan problemów alkoholowych.

Gminę miejską Zawidów, na pobyt stały, zamieszkuje 4 401 osób, w tym 824 dzieci i młodzieży do 18 roku życia oraz 625 osoby w wieku poprodukcyjnym (*stan na dzień 31.12.2010r*).

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, uchwalony przez Radę Miejską w Zawidowie, ustalony został na 15. Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży /gastronomia/ ustalony został na 10.

Z raportu Komisariatu Policji w Zawidowie wynika, że w roku 2010 zanotowano:

- 61 interwencji domowych w sprawie przemocy w rodzinie; w tym 2 sprawców przemocy to kobiety, 12 sprawców przemocy zostało zatrzymanych, 23 sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu, 22 ofiarom przemocy założono „Niebieskie karty”,
- ujawniono 13 zdarzeń dot. narkotyków, zatrzymano 15 osób za posiadanie narkotyków
- zatrzymano 18 nietrzeźwych kierowców,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawidowie objął pomocą 19 rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz 1 rodzinę w której występuje przemoc domowa. Rodzinom tym prócz pomocy finansowej i w naturze udzielono daleko idącej pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa, którego celem jest uświadomienie im mechanizmów choroby alkoholowej oraz konieczność podjęcia leczenia. Rodziny z problemem alkoholowym oraz rodziny dotknięte przemocą domową kierowane są do Punktu Konsultacyjnego w Zawidowie na spotkanie ze specjalistą terapii uzależnień lub do Poradni Odwykowej w Zgorzelcu. I tak z porady w Punkcie Konsultacyjnym w roku 2010 skorzystało 20 rodzin.

2. Stan zasobów gminy umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Na podstawie posiadanych danych ogólnokrajowych można szacunkowo określić liczbę osób wymagających różnego typu oddziaływań terapeutycznych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Stan zasobów naszej gminy umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej przedstawia się następująco:

- Poradnia Odwykowa w Zgorzelcu,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Zgorzelcu,
- Oddział Odwykowy Szpitala Psychiatrycznego w Sieniawce,
- Punkt Konsultacyjny w Zawidowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawidowie – pracownicy odpowiednio przeszkoleni w sprawach choroby alkoholowej, przemocy domowej,

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawidowie zajmująca się następującymi problemami:
kierowaniem na badanie przez biegłego w sprawie choroby alkoholowej,
kierowaniem na leczenie osób uzależnionych,
działalnością punktu konsultacyjno- informacyjnego,
organizowaniem szkoleń specjalistycznych,
profilaktyką wśród dzieci i młodzieży / spektakle teatralne, programy profilaktyczne w szkole, kolonie z programem terapeutycznym, wspieranie pozaszkolnej działalności sportowej, ulotki, broszury na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych/,
- Zespół Interdyscyplinarny

III. CELE PROGRAMU.

1.Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież.

- ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie poprzez udział w kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”
- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod kształtowania postaw służących zdrowemu i trzeźwemu życiu poprzez udział w kampanii „ Zachowaj trzeźwy umysł”
- udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom dzieci, które nadużywają alkoholu lub zażywają narkotyki
- interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka / dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień/,
- edukacja rodziców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
- wspieranie sportowych zajęć pozalekcyjnych służących rekreacji i zabawie młodzieży bez alkoholu i narkotyków.

2.Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psycho - fizycznej osób uzależnionych.

- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych,
- wspieranie działalności środowisk samopomocowych dla osób uzależnionych.

3.Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz narkomanią

- edukacja społeczna na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym i narkomanią ,i rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwój procesu uzależniania się,
- uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorów picia,
- zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania ,wynikających z nadmiernego picia oraz zażywania narkotyków.

4. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego.

- zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu,
- zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci z rodzin alkoholowych, zagrożonych narkomanią i dotkniętych przemocą w rodzinie
- zwiększenie dostępności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla dorosłych członków rodzin alkoholowych,
- wspieranie stowarzyszeń i środowiskowych grup społecznego przeciwdziałania przemocy.

5. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- wdrażanie do życia społecznego i gospodarczego postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad obecnością alkoholu w życiu codziennym,
- budowanie akceptacji społecznej dla niezbędnej decyzji, które częściowo ograniczają dostępność i zmniejszają swobodę konsumpcji alkoholu,
- propagowanie powściągliwości i samoograniczenia rozmiarów spożycia alkoholu jako wzorów postępowania,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych przy pomocy środków społecznej komunikacji.

6. Stymulowanie na terenie gminy podaży napojów alkoholowych.

- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania wymogów ustawy i uchwały Rady Gminy,
- współpraca z organami prokuratury w związku z prowadzeniem reklam napojów alkoholowych,
- współpraca z policją w związku z nielegalnym handlem alkoholem, sprzedawaniem alkoholu nieletnim
- propagowanie zdrowego trybu życia

IV. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA WŁASNE GMINY DO REALIZACJI W ROKU 2011

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów punktu konsultacyjnego,
- zwrot kosztów dojazdu na terapię do Poradni Odwykowej, Poradni Uzależnień dla osób uzależnionych,
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego,
- wspieranie środowisk samopomocy.
- kierowanie na specjalistyczne badania (biegły lekarz psychiatra i psycholog) w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i rodzaju proponowanego leczenia.
- wnioskowanie przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadamianie prokuratury o występowaniu przemocy.

2. Udzielanie rodzinom ,w których występują problemy alkoholowe , narkomanii i przemocy w rodzinie pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- edukacja publiczna / przewodniki, ulotki, poradniki, broszury/,
- zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych pićem alkoholu, zażywaniem narkotyków / np. wdrażanie „Niebieskich Kart”/,
- zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków tych rodzin / punkty informacyjne prowadzone przez terapeutę ,pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych/,
- wspieranie środowiskowych grup wsparcia,
- Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin alkoholowych i gdzie występuje przemoc domowa połączonego z programem profilaktyczno – terapeutycznym i psycho – edukacyjnym,
- Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta) pracowników socjalnych, członków MKRPA, policji, innych.
- Zespół Interdyscyplinarny , który ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne , dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach statutowych działań szkół, promowanie programów autorskich.
- organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży poszerzonych o różne formy zajęć sportowych,
- kolonie z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień i dotkniętych przemocą w rodzinie,
- spektakle teatralne – profilaktyczne,
- edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie problematyki uzależnień i przemocy
- przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisku
- organizacja i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich,
- wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia-realizacja na bazie klubów sportowych programów psycho-profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym,
- wspieranie i finansowanie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną,

- zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**
 - tworzenie lokalnych koalicji trzeźwościowych,
 - zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swej pracy z osobami z problemem uzależnień i członkami ich rodzin,
 - propagowanie spędzania wolnego czasu i zdrowego stylu życia ,
 - Przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
 - Nieodpłatne udostępnianie lokalu w celu realizacji zadań z zakresu: przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ZAWIDOWIE.

1. Sekretarzowi Komisji za wykonywanie obowiązków wynikających z zadań komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 70% minimalnego każdorazowo aktualnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
2. Pozostałym członkom za udział w każdym posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5% każdorazowo aktualnego minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
3. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności.

VI. UKŁAD WYKONAWCZY BUDŻETU 2011r.

WYDATKI

DZIAŁ 851	OCHRONA ZDROWIA	64.000,-
ROZDZIAŁ 85154	przeciwdziałanie alkoholizmowi	64.000,-
Par.4110	– składki ZUS	3.520,-
Par.4120	– składka na Fundusz Pracy	480,-
Par.4170	– wynagrodzenia bezosobowe	29.970,-
	- usługi prawnicze, wynagrodzenie członków MKRPA	
	- opinie biegłych lekarzy , trener sportowy	
	- wywiady środowiskowe	
	- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	
	- prowadzenie księgowości	
Par.4210	- zakup materiałów i wyposażenia	5.600,-
	- materiały piśmienne i biurowe do pracy z uczniami i na potrzeby MKRPA	
	- nagrody rzeczowe w konkursach profilakt.	
	- środki czystości	
	- zakup sprzętu i nagród dla organizacji prowadzących	
	- pozaszkolną działalność sportową	
Par. 4220	– zakup środków żywności	1.500,-
	- słodycze, owoce, napoje dla dzieci – spotkania w ramach profilaktyki	
Par. 4260	– zakup energii	1.000,-
Par. 4300	– zakup usług pozostałych	20.000,-
	- kolonie dla dzieci , transport	
	- spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży	
	- wynajem sali widowiskowej na spektakle teatralne	
	- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	
	- programy profilaktyczne w szkołach	
	- kampanie profilaktyczne	
Par. 4350	– zakup usług dostępu do Internetu	200,-
Par. 4370	- opłaty z tytułu usług tel. stacjonarnej	600,-
Par. 4410	– podróże służbowe krajowe	350,-
Par. 4610	– koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	80,-
Par. 4700	– szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu sł.cyw.	700,-

WYDATKI

DZIAŁ 851	OCHRONA ZDROWIA	19.000,-
ROZDZIAŁ 85153	przeciwdziałanie narkomanii	19.000,-
Par.4210	- zakup materiałów i wyposażenia	3.500,-
	- sprzęt i nagrody dla organizacji prowadzących pozaszkolną działalność sportową, art. biurowe, prenumeraty, znaczki	
Par.4220	- zakup żywności	1.500,-
Par.4260	- zakup energii	500,-
Par.4300	- zakup usług pozostałych	13.000,-
	- kolonie letnie	
	- programy profilaktyczne	
	- kampanie profilaktyczne	
Par. 4700	- szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu sł.cyw.	500,-

VII. HARMONOGRAM REALIZACYJNY PROGRAMU 2011R.

TEMAT ZADANIA	REALIZATOR	CZASOKRES REALIZACJI
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą, uzależnionych i ich rodzin • zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktu Konsultacyjnego • zwrot kosztów dojazdu na terapię do Poradni Odwykowej i Poradni Uzależnień • motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii 	<p>Specjalista terapii uzależnień, pracownicy socjalni MOPS</p> <p>MOPS w Zawidowie</p> <p>MOPS w Zawidowie</p> <p>MKRPA, pracownicy socjalni MOPS</p>	<p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I - XII</p>
<p>2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania, przemoc pomocy psychospołecznej i prawnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • edukacja publiczna /ulotki, broszury/ • zwiększenie interwencji prawno-administracyjnych • zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej • wspieranie środowiskowych grup wsparcia • organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin zagrożonych • szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 	<p>MOPS w Zawidowie</p> <p>Policja, Zespół interdyscyplinarny, pracownicy socjalni MOPS</p> <p>Punkt Konsultacyjny, MOPS, Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>MOPS, MKRPA</p> <p>MKRPA, MOPS</p> <p>MOPS, MKRPA, Policja</p>	<p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>VI – VIII</p> <p>I – XII</p>

<ul style="list-style-type: none"> Edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych i wiedzy o uzależnieniach oraz zjawisku przemocy. 	MOPS, MKRPA	I - XII
<p>3.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na rzecz profilaktyki, przemocy, rozwiązywania problemów alkoholowych kolonie z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień, dotkniętych przemocą profilaktyczne spektakle teatralne działania edukacyjne dla rodziców imprezy profilaktyczne poszerzone o różne formy zajęć sportowych, zakup sprzętu sportowego do prowadzenia pozaszkolnych zajęć sportowych, zakup strojów sportowych, medali, pucharów zakup sprzętu ,artykułów i materiałów biurowych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>MOPS, MKRPA ,Ośrodek Kultury</p> <p>MOPS, MKRPA, pedagog szkolny</p> <p>MOPS, MKRPA, pedagog szkolny</p> <p>MKRPA, pedagog szkolny</p> <p>MKRPA, MOPS, kluby sportowe, Ośrodek Kultury, szkoły, trener środowiskowy</p> <p>MOPS, MKRPA</p> <p>MOPS, MKRPA, Policja, pedagodzy szkolni, samorząd gminny</p>	<p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>VI – VIII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I – XII</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnień i przemocy domowej • Realizacja programów zagospodarowania czasu wolnego jako alternatywa wobec picia alkoholu i brania narkotyków oraz stosowania przemocy. • Realizowanie programów o charakterze kompleksowym, skierowanych do rodziców, dzieci i wychowawców oraz grup dzieci i młodzieży najbardziej zagrożonych uzależnieniami i demoralizacją. 	<p>MOPS, MKRPA, lokalne media</p> <p>MOPS, MKRPA, kluby sportowe, szkoły, trener środowiskowy</p> <p>MOPS, MKRPA, pedagodzy szkolni</p>	<p>I – XII</p> <p>I – XII</p> <p>I - XII</p>
<p>4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie lokalnych koalicji trzeźwościowych • zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swej pracy z osobami z problemem alkoholowym, narkomanią, przemocą w rodzinie • propagowanie spędzania wolnego czasu i zdrowego stylu życia • Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przemocą w rodzinie poprzez uczestnictwo w szkoleniach. 	<p>MKRPA, MOPS</p> <p>MOPS, MKRPA</p> <p>MOPS, MKRPA, Ośrodek Kultury, kluby sportowe, trener środowiskowy</p> <p>MOPS, MKRPA</p>	<p>I – XII</p> <p>IX- XII</p> <p>IV – X</p> <p>I - XII</p>